

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA

**Konferencija: Integralni pristup zaštiti,
planiranju i upravljanju krajobrazom
Zagreb, 20/10/2018**

**Krajobraz u sustavu
prostornog uređenja**

Dunja Magaš, državna tajnica
Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja

CHAIRMANSHIP OF CROATIA
Council of Europe
May - November 2018

PRÉSIDENCE DE LA CROATIE
Conseil de l'Europe
Mai - Novembre 2018

Krajobraz u sustavu prostornog uređenja

Zašto KRAJOBRAZ?

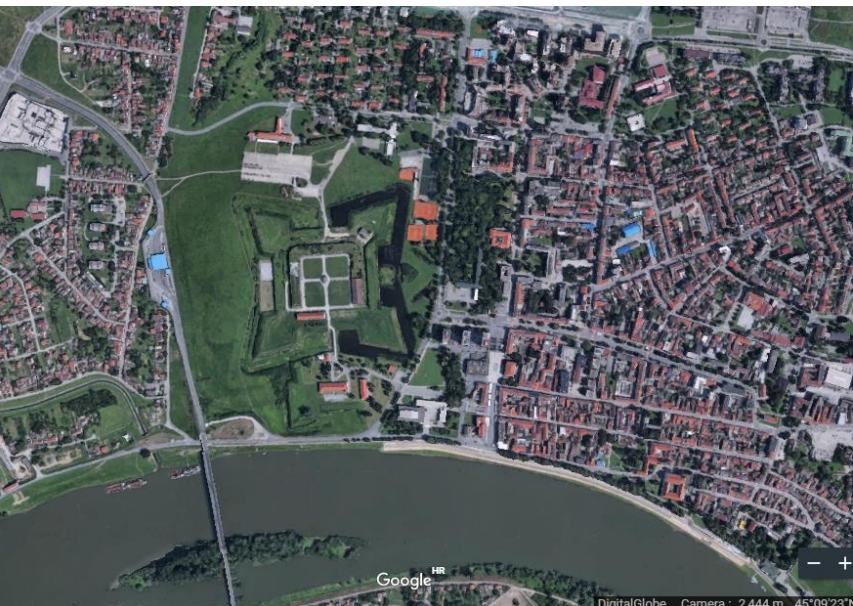
- PRIRODNA BAŠTINA
- KULTURNA BAŠTINA
- GRADITELJSKO NASLJEĐE
- IDENTITET

Krajobraz u sustavu prostornog uređenja

prostorno planiranje
urbanizam

Krajobraz u sustavu prostornog uređenja

IZAZOVI:

- klimatski
- demografski
- razvojni

Ciljevi prostornog uređenja (Čl. 6. ZPU):

- 1. ravnomjeran prostorni razvoj usklađen s gospodarskim, društvenim i okolišnim polazištimi
- 2. prostorna održivost u odnosu na racionalno korištenje i očuvanje kapaciteta prostora na kopnu, moru i u podmorju u svrhu učinkovite zaštite prostora
- 3. povezivanje teritorija Države s europskim sustavima prostornog uređenja
- 4. njegovanje i razvijanje regionalnih prostornih osobitosti
-
- 6. razumno korištenje i zaštita prirodnih dobara, očuvanje prirode, zaštita okoliša i prevencija od rizika onečišćenja
- 7. zaštita kulturnih dobara i vrijednosti
-
- 14. stvaranje visokovrijednog izgrađenog prostora s uvažavanjem specifičnosti pojedinih cjelina te poštivanjem prirodnog i urbanog krajobraza i kulturnog naslijeđa,.....

Ciljevi prostornog uređenja postižu se primjenom načela prostornog uređenja u izradi i donošenju prostornih planova te njihovoј provedbi.

Krajobraz u sustavu prostornog uređenja.....KAKO?

STRATEŠKI DOKUMENTI DRŽAVNE RAZINE i PROSTORNI PLANOVI

- Višerazinski
 - Interdisciplinarni
 - Multisektorski
 - Participativni

PRAVILNIK O SADRŽAJU, MJERILIMA KARTOGRAFSKIH PRIKAZA, OBVEZNIM PROSTORNIIM POKAZATELJIMA I STANDARDU ELABORATA PROSTORNIH PLANOVA

PPŽ – čl. 4.

2.2. Ciljevi prostornog uređenja

- 2.2.4. Zaštita krajobraznih vrijednosti
- 2.2.5. Zaštita prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

3.5. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

- 3.5.1. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne i kulturno-povijesne cjeline i vrijednosti)

Odredbe za provođenje

7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti

PPGZ, PPPPO

PPUG/PPUO – čl.8.

..... 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina

GUP, UPU

PRAVILNIK O DRŽAVNOM PLANU PROSTORNOG RAZVOJA

DPPR, UPU-i državnog značaja

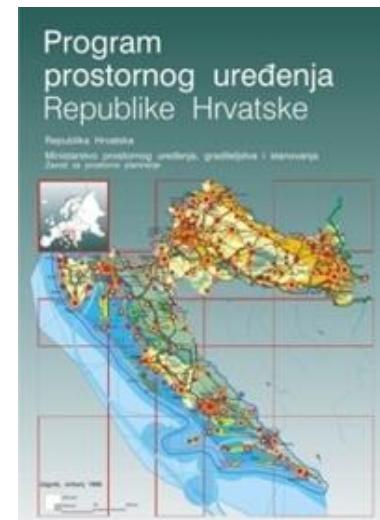
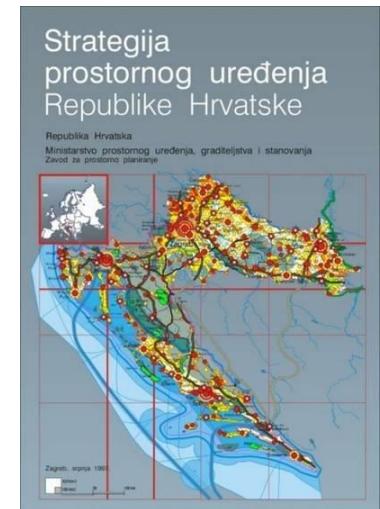

STRATEGIJA PROSTORNOG UREĐENJA RH /1997/

DEFINICIJA:

Pojam krajolik ili krajobraz u prostorno-planskom kontekstu označava cjelovitu prostornu, biofizičku i antropogenu strukturu, u rasponu od potpuno prirodne do pretežito ili gotovo potpuno antropogene (visokourbanizirani ili tehničko-tehnološki prostori). Bezbrojne kombinacije biofizičkih i antropogenih značajki stvaraju jedinstvenu cjelinu i daju određenom prostoru osebujnu fizionomiju.

U duhu novijih spoznaja o potrebi odgovarajućeg vrednovanja i obzirnog korištenja čitavog (državnog) prostora, a ne samo pojedinih iznimnih predjela, uspostavit će se **Krajobrazna osnova Hrvatske**, kao prostorno-planska podloga integralne zaštite prirodnih i kulturnopovijesnih vrijednosti prostora / identiteta krajolika.

STRATEGIJA PROSTORNOG UREĐENJA RH /1997/

Studija I. Bralića:
Krajobrazna regionalizacija
Hrvatske s obzirom na prirodna
obilježja /1995/

16 krajobraznih regija

Strategija i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske

MINISTARSTVO PROSTORNOG UREDENJA, GRADITELJSTVA I STANOVANJA
Zavod za prostorno planiranje

4. Poglavlje:

Prostorno razvojna i planska usmjerenja

Sektor:

Zaštitu okoliša, prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti prostora

Tema:

Osnovne krajobrazne jedinice

Krajobrazna regionalizacija Hrvatske s obzirom na prirodna obilježja

Godina podataka - stanje:

1995.

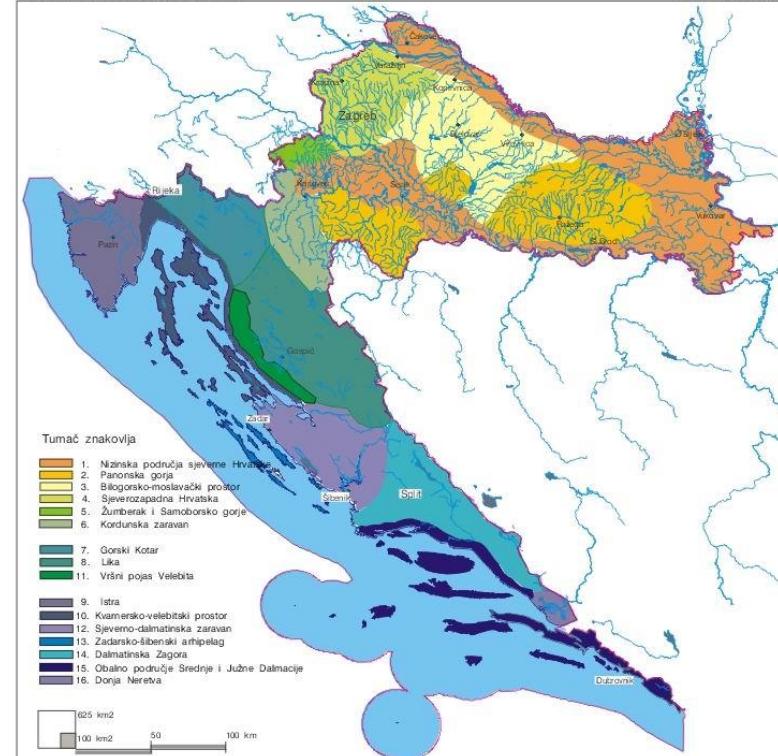
Kartografski prikaz:

45-09

Izvori podataka:

Studija: I.Bralić - Krajobrazna regionalizacija Hrvatske
s obzirom na prirodna obilježja, 1995.

Zagreb, srpanj 1997.

KRAJOLIK

Sadržajna i metodska podloga
Krajobrazne osnove Hrvatske

Čimbenici krajobraza:

- prirodni / geološki sastav, građa, podneblje, reljef.../
- antropogeni / naseljavanje, obavljanje djelatnosti/
- perceptivni / estetski, asocijativni/

STRATEGIJA PROSTORNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE /SPRRH/ Sadržaj SPRRH (Čl. 51. ZPU)

Strategija sadrži osobito:

- 1. polazišta prostornog razvoja na temelju prirodnih, gospodarskih, društvenih, kulturnih te okolišnih uvjeta
- 2. osnovu i organizaciju prostornog razvoja sa smjernicama i prioritetima za postizanje ciljeva prostornog razvoja u funkciji zaštite prostora, očuvanja i unaprjeđenja okoliša
- 3. razvoj prostornih sustava sa smjernicama za prostorni razvoj na regionalnoj i lokalnoj razini, osobito za razvoj naselja, infrastrukture i **zaštitu krajobraza i kulturnih dobara**
- 4. mjere zaštite okoliša određene u skladu sa Strategijom održivog razvijenja Republike Hrvatske.

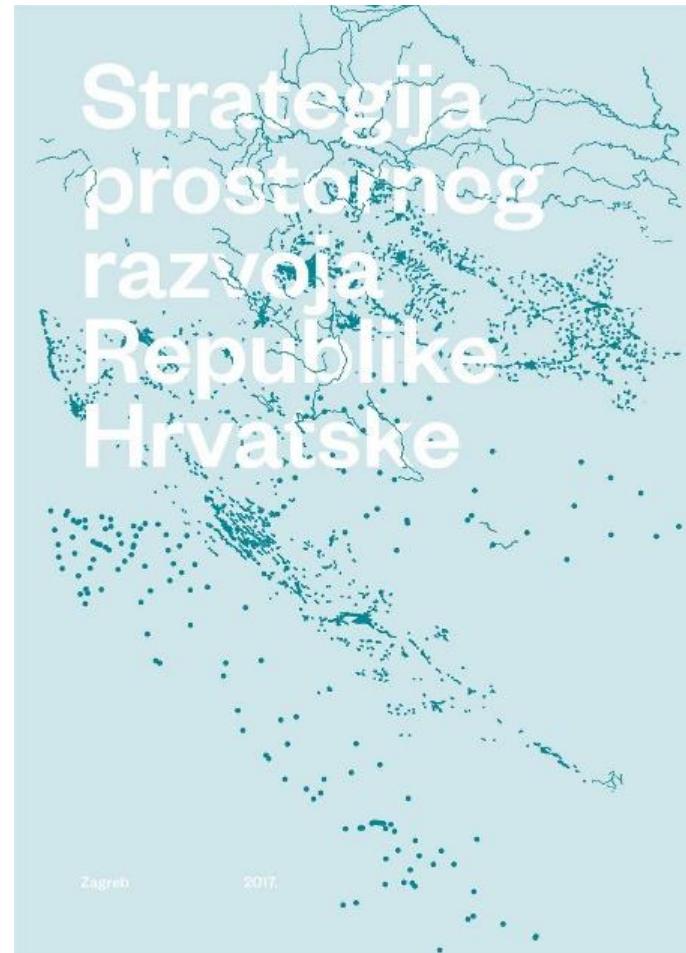
STRATEGIJA PROSTORNOG RAZVOJA RH /2017./

Uporišne vrijednosti

Projekti/Aktivnosti

Izrada Krajobraznog atlasa RH

- tipologija na regionalnoj razini
- ciljevi kvalitete
- metodološke i radne smjernice

Krajobraz u sustavu prostornog uređenja

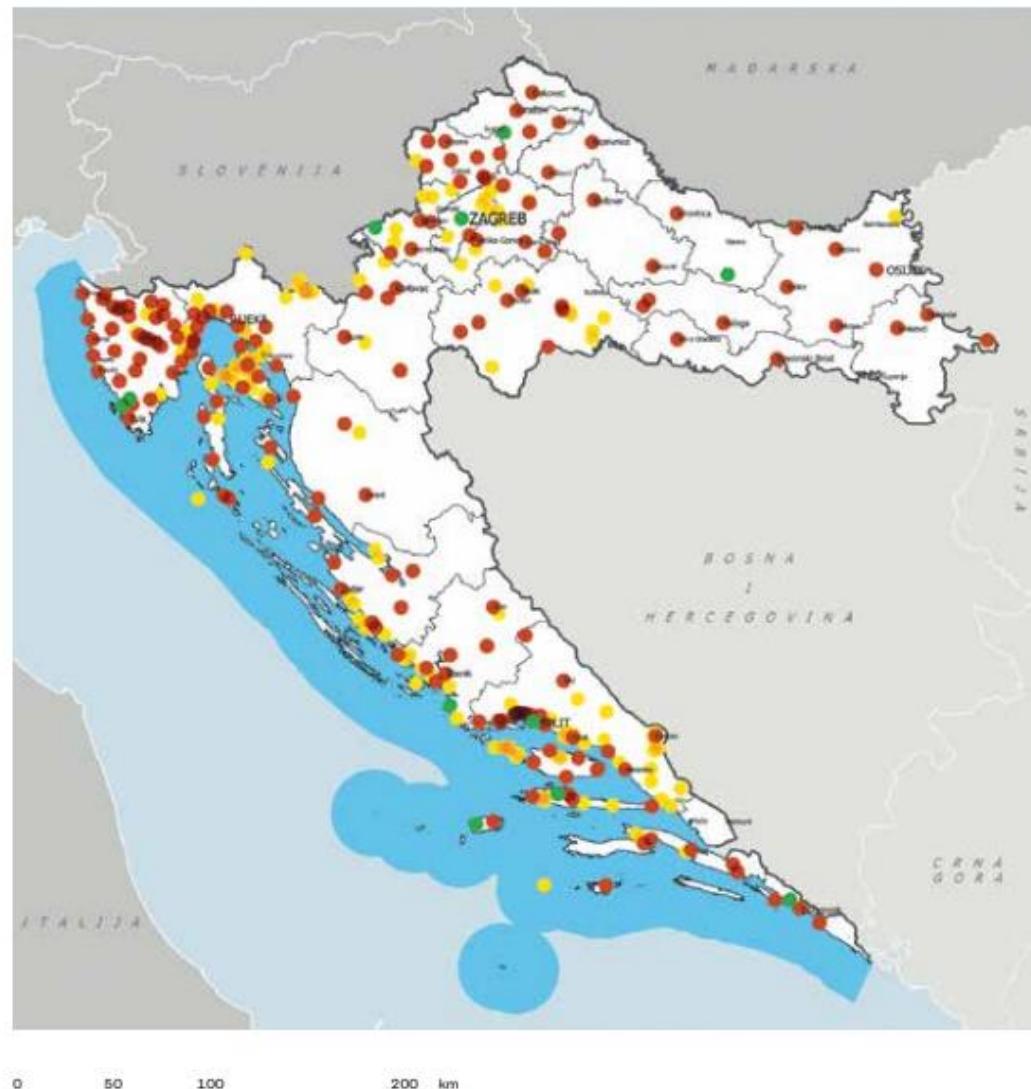
SPRRH

PRIKAZ 1.9.

ZAŠTIĆENE URBANE I RURALNE CJELINE, ZAŠTIĆENI KULTURNI KRAJOLICI/ KRAJOBRAZI

- Zaštićene urbane kulturno-povijesne cjeline
- Zaštićene ruralne cjeline
- Kulturni krajolik/krajobraz

Izvor:
Registrar zaštićenih kulturnih dobara, Ministarstvo kulture

KRAJOBRAZ kao tema stručne podloge za

razvojne strategije:

- ZAGREBPLAN

prostorne planove:

- Izmjene i dopune PPZŽ
- Izmjene i dopune PPD-NŽ
- Izmjene i dopune PPP-GŽ
- PPNP Krka
-

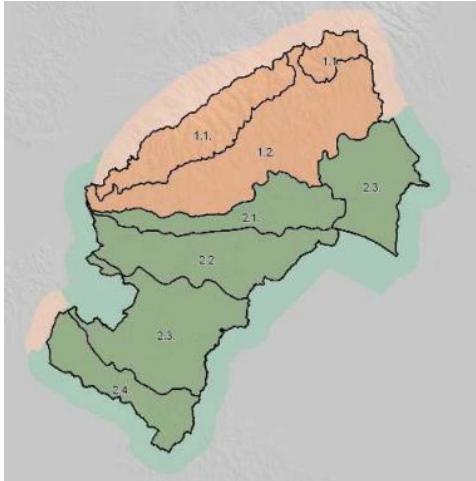

Krajobraz u sustavu prostornog uređenja stručna podloga

Primjer: KRAJOBRAZ kao tema stručne podloge za ZAGREBPLAN:

Krajobrazna osnova Grada Zagreba (2011)

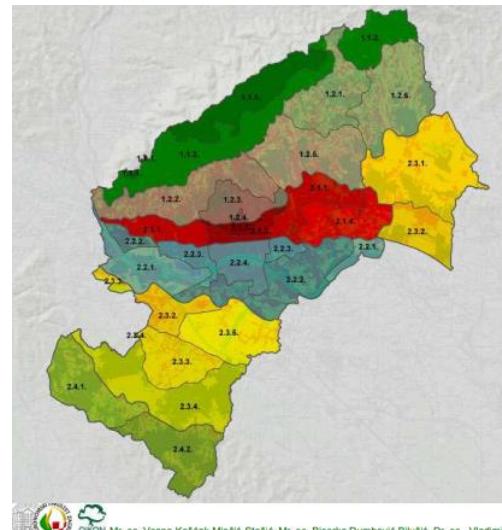
I razina – Regije

II razina – Opći tipovi

III razina - Tipovi

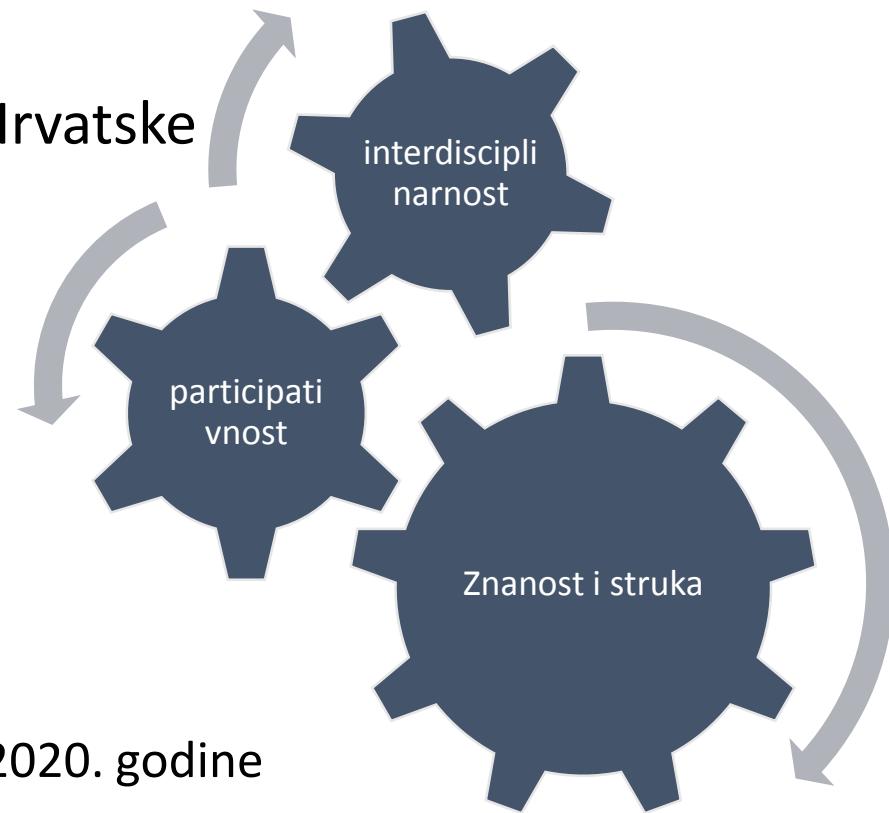
- 1.1.1. gorski šumski krajobraz
- 1.1.2. brdski šumski krajobraz
- 1.2.1. brdski ruralni krajobraz
- 1.2.2. brežuljkasti urbani semi-urban krajobraz
- 1.2.3. brežuljkasti urbani centralni krajobraz
- 1.2.4. brežuljkasti urbani povijesni krajobraz
- 1.2.5. brežuljkasti ruralno-urban krajobraz
- 1.2.6. brežuljkasti ruralni krajobraz
- 2.1.1. nizinski urbani semi-centralni krajobraz
- 2.1.2. nizinski urbani povijesni centralni krajobraz
- 2.1.3. nizinski urbani centralni krajobraz
- 2.1.4. nizinski urbani suburban krajobraz
- 2.2.1. riječni doprirođeni periferni krajobraz
- 2.2.2. riječni urbani suburban krajobraz
- 2.2.3. riječni urbani semi-centralni krajobraz
- 2.2.4. riječni urbani centralni krajobraz
- 2.3.1. brežuljkasti semi-ruralni krajobraz
- 2.3.2. nizinski ruralno-urban poljoprivredni krajobraz
- 2.3.3. nizinski ruralni poljoprivredni krajobraz
- 2.3.4. nizinski ruralni šumski krajobraz
- 2.3.5. nizinski semi-ruralni krajobraz
- 2.4.1. nizinski ruralni šumski krajobraz
- 2.4.2. brežuljkasti ruralni šumski krajobraz

BUDUĆE AKTIVNOSTI MGIPU:

■ Krajobrazna osnova Republike Hrvatske

- Metodološka osnova
- Prepoznavanje i razvrstaj
- Ciljevi kvalitete krajobraza
- Atlas
- Smjernice

Očekivani završetak izrade: 2. polovica 2020. godine

BUDUĆE AKTIVNOSTI MGIPU:

- jačanje međusektorske suradnje o pitanjima krajobraza
- stručno usavršavanje o krajobrazu svih struka
- jačanje međufakultetske suradnje i razmjene znanja
- Doprinos poticanju uvođenja nastave krajobraza na ostale tehničke i biotehničke fakultete
- Poticanje interdisciplinarnog pristupa krajobrazu
- Doprinos podizanju razine svijesti o važnosti krajobraza na svim razinama stručnog usavršavanja, odgoja i obrazovanja

HVALA NA PAŽNJI!

DUNJA MAGAŠ, državna tajnica,

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja

INGRID GOJEVIĆ, dipl.ing.arch.

Hrvatski zavod za prostorni razvoj

CHAIRMANSHIP OF CROATIA

Council of Europe

May - November 2018

PRÉSIDENCE DE LA CROATIE

Conseil de l'Europe

Mai - Novembre 2018

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE